

Dosarul nr. 2ra-335/22
2-20085800-01-2ra-04042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – M. Țurcan
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, I. Dutca, A. Malîi

ÎNCHEIERE

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Victor Bogaci,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Bogaci împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești,

împotriva deciziei din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile depuse de către Victor Bogaci, Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 04 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 17 iulie 2020 Victor Bogaci a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, prin care a solicitat repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că la 25 mai 2016 a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Centru o acțiune către ÎM „Leutis” SRL, prin care a solicitat de a obliga pârâta să-i elibereze carnetul de muncă și încasarea prejudiciului cauzat în rezultatul privării ilegale de posibilitatea de a munci în legătură cu reținerea carnetului de muncă.

Reclamantul a indicat că examinarea acțiunii a fost excesiv de lungă, deoarece a durat mai mult de 3,5 ani, și anume, din 25 mai 2016 până la 15 octombrie 2019, cu încălcarea art. 192 alin. (2), art. 256 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Cu hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a făcut cunoștință la data de 14 iulie 2020, după adresarea repetată la Judecătoria Chișinău

și din această dată reclamantul a solicitat să fie stabilită data minimă adresării în instanță cu acțiunea în cauză. Din materialele dosarului rezultă că la 19 septembrie 2019 Curtea de Apel Chișinău a emis încheiere, prin care a restituit cererea de apel declarată de către Victor Bogaci împotriva hotărârii din 13 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar prin încheierea din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul declarat de către Victor Bogaci și s-a menținut încheierea din 05 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Reclamantul a menționat că cu actele judecătorești emise de Curtea de Apel Chișinău din 19 septembrie 2019 și din 15 octombrie 2019 a făcut cunoștință la data de 14 iulie 2020.

Reclamantul consideră că în hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nu au fost reflectate majoritatea cerințelor înaintate, necătând la faptul că au fost prezentate toate înscrisurile necesare și nu a fost determinată mărimea salariului real al său (pârâtul ducea evidența dublă).

Astfel, pentru a nu tergiversa examinarea și eliberarea carnetului de muncă, care îi trebuia urgent pentru angajare, în loc de a depune apel, la 14 iunie 2018 a depus o cerere cu privire la emiterea hotărârii suplimentare sau explicația hotărârii. Numai peste 5 luni, la data de 05 noiembrie 2018, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunțat încheierea, prin care s-a respins cererea depusă de către Victor Bogaci cu privire la adoptarea unei hotărâri suplimentare.

Reieșind din faptul că textul încheierii așa și nu a fost eliberat la 05 decembrie 2018, a depus apel împotriva hotărârii din 13 iunie 2018 și încheierii din 05 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Peste mai mult de 4 luni de la data pronunțării încheierii, la 12 martie 2019 a primit încheierea din 05 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Astfel, la 27 martie 2019 a mai depus un apel. Reclamantul a afirmat că din materialele cauzei a aflat că la 07 martie 2019 și la 11 aprilie 2019 Curtea de Apel Chișinău (fără înștiințarea reclamantului și în lipsa lui) a emis încheieri nelegitime care au fost casate de Curtea Supremă de Justiție la 07 august 2019.

Reclamantul a menționat că la examinarea cauzei cu emiterea încheierilor în anul 2019, la Curtea de Apel Chișinău a participat același judecător-raportor, fiind o încălcare a art. 49 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

Reieșind din faptul că din conținutul deciziei Curții Supreme de Justiție din 07 august 2019 a aflat că la 28 martie 2019 Curtea de Apel Chișinău a respins apelul declarat de pârât, iar dosarul a fost restituit în arhiva instanței de fond, a făcut concluzii că hotărârea primei instanțe din 13 iunie 2018 a devenit definitivă, irevocabilă și executorie. Astfel, la 30 iunie 2020 reclamantul a fost nevoit să depună o cerere privind eliberarea titlului executoriu pe dosarul dat pentru executarea silită, care nu a fost eliberat și nici cererea nu a fost găsită.

De asemenea, reclamantul a menționat că hotărârea, prin care ÎM „Leutis” SRL a fost obligat să elibereze carnetul de muncă și să plătească salariul mediu, conform prevederilor art. 256 alin. (1) lit. b) și art. 356 din Codul muncii urmează a fi executate imediat, însă acest termen nu a fost respectat nici până la data adresării în instanța de judecată cu prezenta acțiune.

Reclamantul consideră că, deoarece nu a avut posibilitatea să se angajeze la lucru pe parcursul mai mult de 5 ani, fiind nevoit să piardă cantitatea de timp personal pentru restabilirea drepturilor sale lezate, cât și încălcarea dreptului la judecarea și executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, urmează să fie compensate și despăgubirile pentru daunele morale, pe care le estimează la suma de 3000 euro, echivalentul în lei moldovenești.

Prin hotărârea din 04 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Bogaci.

S-a constatat faptul încălcării parțiale a dreptului lui Victor Bogaci la judecarea cauzei civile nr. 2-2013/16 la cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Bogaci împotriva ÎM „Leutis” SRL privind soluționarea litigiului de muncă, în termen rezonabil.

S-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Victor Bogaci suma de 6000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

În rest, cererea s-a respins ca fiind nefondată.

Ministerul Justiției al Republicii Moldova cât și Victor Bogaci, în termen, au depus cereri de apel împotriva hotărârii din 04 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Victor Bogaci.

S-a menținut hotărârea din 04 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Bogaci împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

La data de 23 februarie 2022 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată. (f.d. 167-170, vol. I)

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii instanței de fond, eronat a interpretat dreptul material prevăzut de Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011.

La data de 29 aprilie 2022 și la 21 iunie 2022 Victor Bogaci a declarat recurs împotriva deciziei din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea actului judecătoresc cu modificarea hotărârii din 01 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin admiterea integrală a cerințelor din acțiune. Totodată, a solicitat repunerea în termenul de contestare cu apel. (f.d. 182-188, vol. II)

În motivarea recursului recurentul a invocat că la examinarea prezentei cauze a participat un judecător, care a participat și la examinarea dosarului nr. 2-

2013/2016, fiind emisă decizia din 04 august 2016 a Curții de Apel Chișinău, iar art. 3 (1) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011 prevede că acțiunea se examinează de un alt complet de judecată decât cel care a examinat (examinează) cauza în care se pretinde încălcarea.

În conformitate cu articolul 433 lit. a), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecătii este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Completul constată că, în speță, cererile de recurs sunt îndreptate împotriva deciziei din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă. De asemenea, acestea sunt depuse de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Victor Bogaci, care au calitatea procesuală de pârât și reclamat și sunt îndreptățiți să o conteste, nefiind depuse repetat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 24 noiembrie 2021.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a fost expediată în adresa recurentului Ministerul Justiției al Republicii Moldova la data de 08 februarie 2022 prin intermediul poștei electronice. (f.d. 165, vol. II)

De asemenea, lui Victor Bogaci i-a fost expediată decizia motivată prin poștă, însă confirmarea recepționării la materialele cauzei nu este. Respectiv, nu este necesară soluționarea cererii de repunere în termen de declarare a recursului.

Astfel, recursurile declarate la 23 februarie 2022 de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și la 29 aprilie 2022 de către Victor Bogaci, sunt în termen.

La data de 04 aprilie 2022 și la 04 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a notificat lui Victor Bogaci și Ministerului Justiției al Republicii Moldova copiile recursurilor motivate, eplicându-le dreptul de a depune referință asupra criticilor formulate în recursuri. (f.d. 177, 197, vol. II)

La data de 06 mai 2022 Victor Bogaci a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova deoarece este neîntemeiat.

Examinând admisibilitatea recursurilor, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererile de recurs formulate de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Victor Bogaci, sunt inadmisibile, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recursuri, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenților cu

soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursurile declarate de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Victor Bogaci, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursurile în cauză conțin obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurenți nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Victor Bogaci și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Victor Bogaci, ca fiind inadmisibile.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (11) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Victor Bogaci se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Maria Ghervas